

Authors' contribution/
Wkład autorów:
A. Study design/
Zaplanowanie badań
B. Data collection/
Zebranie danych
C. Statistical analysis/
Analiza statystyczna
D. Data interpretation/
Interpretacja danych/
E. Manuscript preparation/
Przygotowanie tekstu
F. Literature search/
Opracowanie
piśmiennictwa
G. Funds collection/
Pozyskanie funduszy

REVIEW OF THE BOOK "MECHANISMS FOR IMPLEMENTATION OF REGIONAL POLICY: EVALUATION OF EFFICIENCY AND IMPROVEMENT DIRECTIONS" EDITED BY SVITLANA SHULTS, IRD NANU, LVIV 2018, P. 205

RECENZJA KSIĄŻKI „MECHANIZMY WDRAŻANIA POLITYKI REGIONALNEJ: OCENA EFEKTYWNOŚCI I KIERUNKI POPRAWY” POD REDAKCJĄ SVITLANY SHULTS, IRD NANU, LWÓW 2018, S. 205

Vitaliy Krupin¹

¹Institute of Rural and Agricultural Development, Polish Academy of Sciences, Poland
Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa, Polska Akademia Nauk, Polska

Krupin, V. (2020). Review of the book "Mechanisms for implementation of regional policy: evaluation of efficiency and improvement directions" edited by Svitlana Shults, Ird Nanu, Lviv 2018, p. 205/ Recenzja książki „Mechanizmy wdrażania polityki regionalnej: ocena efektywności i kierunki poprawy” pod redakcją Svitlany Shults, Ird Nanu, Lwów 2018, s. 205. *Economic and Regional Studies*, 13(2), p. 264-270.
<https://doi.org/10.2478/ers-2020-0019>

The reviewed book entitled 'Mechanisms for implementation of regional policy: evaluation of efficiency and improvement directions' (Shults ed., 2018) (the book title in Ukrainian: 'Механізми реалізації регіональної політики: оцінка ефективності та напрям удосконалення'; transliteration: 'Mehanizmy realizacii regional'noi polityky: otsinka efektyvnosti ta napriamy udoskonalennia') was written by the group of researchers from Institute of Regional Research named after M.I. Dolishniy of National Academy of Sciences of Ukraine and edited by professor Svitlana Shults, PhD. The team of authors, beside the editor, included also: associate professor Maksym Maksymchuk, PhD, Nazariy Popadynets, PhD, Marta Gabrel, PhD, Olena Lutskiv, PhD, Maria Karpiak PhD, Oksana Nazarkevych, PhD.

The main reason for this review is the fact that the issues presented in the book are highly important for the socio-economic development of Ukraine and are in accordance with the country's integration path towards the European Union and its governing practices. Although the monograph so far has been published solely in the Ukrainian language, its content seems to be too important to be overlooked by the international scientific community.

The monograph is devoted to the current issues in Ukraine's development and presents them in the

Recenzowana książka zatytułowana „Mechanizmy wdrażania polityki regionalnej: ocena efektywności i kierunki poprawy” (Shults Ed., 2018) (tytuł książki w oryginale: „Механізми реалізації регіональної політики: оцінка ефективності та напрям удосконалення”; tytuł książki w transliteracji: „Mehanizmy realizacii regional'noi polityky: otsinka efektyvnosti ta napriamy udoskonalennia”) została opracowana przez grupę naukowców z Instytutu Badań Regionalnych im. M.I. Dolishniy Narodowej Akademii Nauk Ukrainy pod redakcją naukową prof. dr hab. Svitlany Shults. Oprócz redaktora, do składu autorskiego zostali włączeni dr hab. Maksym Maksymchuk, dr Nazariy Popadynets, dr Marta Gabrel, dr Olena Lutskiv, dr Maria Karpiak, dr Oksana Nazarkevych.

Głównym powodem opracowania niniejszej recenzji jest fakt, że poruszane w monografii kwestie są nadzwyczaj ważne dla rozwoju społeczno-gospodarczego Ukrainy i są zgodne ze ścieżką integracji tego kraju z Unią Europejską i jej praktykami zarządzania. Chociaż dotychczas monografia była wydana wyłącznie w języku ukraińskim, jej treść wydaje się zbyt ważna, aby pozostawić ją bez uwagi międzynarodowej społeczności naukowej.

Monografia poświęcona jest bieżącym zagadnieniom rozwoju Ukrainy i przedstawia je w następujących wymiarach: teoretycznym, metodologicznym i praktycznym. Kwestie te dotyczą mechanizmów

Address for correspondence/ Adres korespondencyjny: Dr Vitaliy Krupin (ORCID 0000-0002-7388-6813), Department of Economic Modelling, Institute of Rural and Agricultural Development, Polish Academy of Sciences, Nowy Swiat 72, 00-330 Warsaw, Poland; phone: +48 787 238 746, +380 67 715 8324; e-mail: vitaliy.krupin@gmail.com

Journal indexed in/ Czasopismo indeksowane w: AgEcon Search; AGRO; Arianta; Baidu Scholar; BazEkon; Cabell's Whitelist; CNKI Scholar; CNPIEC - cnpLINKer; EBSCO-CEEAS; EBSCO Discovery Service; EuroPub; Google Scholar; Index Copernicus ICV 2017-2018: 100,00; J-Gate; KESLI-NDSL; MyScienceWork; Naver Academic; Naviga (Softweco); POL-index; Polish Ministry of Science and Higher Education 2015-2018: 9 points; Primo Central; QOAM; ReadCube; Semantic Scholar; Summon (ProQuest); TDNet; WanFang Data; WorldCat. **Copyright:** © Pope John Paul II State School of Higher Education in Białą Podlaska, Vitaliy Krupin. All articles are distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0) License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>), allowing third parties to copy and redistribute the material in any medium or format and to remix, transform, and build upon the material, provided the original work is properly cited and states its license.

following dimensions: theoretical, methodological and practical. These issues concern the mechanisms used for the implementation of regional policy and possibilities for their improvement in the existing conditions as Ukraine is undergoing one of its major reforms since the achievement of the independence in 1991, namely the state authority decentralisation. Along with this process, a crucial issue has arisen – the necessity to deepen and optimise the cooperation between the state authorities and the newly formed bodies of the local self-governance – the united territorial communities.

Currently, no legal act, including the Presidential Decree on the Concept of State Regional Policy (2001) nor the Law of Ukraine on principles of state regional policy (2015) define a clear mechanism of the interaction between the existing state and the newly established and developing local entities in the current three-level system of territorial management in Ukraine. Obviously, it is necessary to ensure the synchronisation of actions at the national, regional and local levels, set the priorities and principles for the implementation of the regional policy to support the development of the local communities, create institutions at the regional level to coordinate the cooperation between the regional authorities and the local communities, promote the horizontal interaction and activities between the local governments.

This situation proves the need to implement the EU standards towards the management of the regional development in Ukraine. In particular, there is a need to implement reforms aimed at the decentralisation and deconcentration of the state authority and the optimisation of the administrative and territorial organisation. That is why the implementation of reforms in the system of public administration and local self-governance creates an urgent task for the Ukrainian scientific community to develop specific recommendations aimed at the improvement of the regional policies in the new decentralised environment, which basic idea is to expand local self-governance and transfer the key resources needed for the development to the local communities.

The reviewed monograph tackles these questions and offers theoretical substantiations, as well as practical solutions to help optimise the management processes. The research results are presented across the six chapters of the monograph.

In the first chapter titled “Theoretical and methodological principles for the modernisation of the state regional policy mechanisms in Ukraine”, based on the analysis of the legislative and institutional support of the state regional policy in Ukraine and the target policy priorities, their periodisation is carried out with the definition of the typical characteristics for: a) each period of the regional policy’s implementation, b) separate policy measures, c) stages in the forming of institutions, d) the key reform priorities. A conclusion has been drawn that the evolution of the state regional policy of Ukraine shows an invariability of its main goals and values, yet changes primarily in terms of tools used for their implementation.

stosowanych do realizacji polityki regionalnej i możliwości ich poprawy w istniejących warunkach, podczas gdy Ukraina jest w trakcie jednej z najbardziej kluczowych reform od czasu uzyskania niepodległości w 1991 r., a mianowicie decentralizacji władzy państwowej. Wraz z tym procesem pojawiła się kluczowa kwestia – konieczność pogłębienia i optymalizacji współpracy między władzami państwowymi a nowo utworzonymi organami samorządu lokalnego – zjednoczonymi społecznościami terytorialnymi.

Obecnie żaden akt prawny, w tym dekret prezydencki w sprawie koncepcji państwowej polityki regionalnej (2001), ani ustawa o zasadach państwowej polityki regionalnej (2015), nie określają wyraźnego mechanizmu interakcji między istniejącymi państwowymi a nowoutworzonymi, rozwijanymi podmiotami lokalnymi w istniejącym trzy poziomowym systemie zarządzania terytorialnego Ukrainy. Oczywiście, konieczne jest zapewnienie synchronizacji działań na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, ustalenie priorytetów i zasad wdrażania polityki regionalnej w celu wspierania rozwoju społeczności lokalnych, stworzenie instytucji na poziomie regionalnym w celu koordynacji współpracy między władzami regionalnymi oraz społecznościami lokalnymi, a także promocja horyzontalnych interakcji i działań między samorządami.

Sytuacja ta świadczy o potrzebie wdrożenia standardów UE w zakresie zarządzania rozwojem regionalnym na Ukrainie. W szczególności należy wprowadzić reformy mające na celu decentralizację i dekoncentrację władzy państwowej oraz optymalizację organizacji administracyjnej i terytorialnej. Dlatego wdrożenie reform w systemie administracji publicznej i samorządności lokalnej stwarza pilne zadanie dla ukraińskiej społeczności naukowej mające na celu opracowanie szczegółowych zaleceń dotyczących poprawy polityk regionalnych w nowym zdecentralizowanym środowisku, którego podstawową ideą jest rozszerzenie lokalnych samorządów i przekazywanie społecznościom lokalnym kluczowych zasobów niezbędnych do ich rozwoju.

Recenzowana monografia bada wymienione zagadnienia i oferuje teoretyczne uzasadnienia, a także praktyczne rozwiązania pomagające zoptymalizować procesy zarządzania. Wyniki badań zostały przedstawione w sześciu rozdziałach niniejszej monografii.

W pierwszym rozdziale nt. „Teoretyczne i metodologiczne zasady modernizacji mechanizmów państwowej polityki regionalnej Ukrainy”, na podstawie analizy wsparcia legislacyjnego i instytucjonalnego państwowej polityki regionalnej Ukrainy oraz docelowych priorytetów polityki, dokonano ich periodyzacji wraz z definicją typowych cech charakterystycznych dla: a) każdego okresu realizacji polityki regionalnej, b) osobnych działań w ramach polityk, c) etapów tworzenia instytucji, d) kluczowych priorytetów reformy. Stwierdzono, że ewolucja państwowej polityki regionalnej na Ukrainie wykazuje niezmienną jej głównych celów i wartości, a zmienia się przede wszystkim w zakresie narzędzi wykorzystywanych do ich realizacji.

The chapter also presents the analysis of the EU's regional policy evolution, in particular, identifies the factors that led to the changes in the objectives and mechanisms of the EU's regional policy, as well as describes the strategic goals, priorities and features of its current development stage. A particular scientific interest is taken in the conceptual principles of the state regional policy mechanisms modernisation in the conditions of the administrative and financial decentralisation, developed by the authors, which are based on the application of functional and synergetic approaches to the management of regional development.

The analysis of methodological approaches was also carried out in the first chapter to assess the efficiency of the EU member states regional policy, which formed the basis for the methodological approach proposed by the authors to assess the efficiency of the state regional policy in Ukraine. It includes the evaluation of the existing state regional policy, the estimation of the policy's efficiency in achieving economic, social, environmental and other goals, as well as the efficiency of the regional and local authorities in its implementation (based on the public opinion assessment). In the context of the proposed approaches, an analysis of the efficiency of certain instruments of the state regional policy in Ukraine was conducted.

The authors present an interesting comparison between the results of the expert survey of regional and local authority representatives with regard to the use of the regulatory instruments, and the public opinions on the efficiency of the regional and local authorities in the field of housing and municipal services, urban and rural development, and infrastructure. These surveys reveal the main problems of the socio-economic development of the particular territories, the degrees of the interaction between the local authorities and the population, the accessibility and quality of administrative services.

The second chapter titled "Strategic planning in the system of regional policy mechanisms" presents an assessment of the efficiency of strategic planning tools and highlights the methodological approaches to improving the system of strategic planning of the regional development in terms of defining methodological principles of its construction, multi-level targeting in the strategies, and their long-term measurement.

A particular attention is paid to the problem of spatial planning. The authors see the solution primarily in updating the existing documents in the field of spatial planning (the general scheme for planning of the Ukraine territory development, schemes for planning the region's development, medium-term national, regional and sectoral prognoses and programs, master development plans for cities) and ensuring their coherence with the regional and local development strategies.

The third chapter titled "Programming and financial tools for the regional policy implementation and evaluation of its efficiency" presents the essence and features of the proposed "program-target" method

W rozdziale przedstawiono również analizę ewolucji polityki regionalnej UE, w szczególności wykazano czynniki, które doprowadziły do zmian celów i mechanizmów polityki regionalnej UE, a także opisano cele strategiczne, priorytety i cechy jej obecnego etapu rozwoju. Szczególne zainteresowanie naukowe budzą koncepcyjne zasady modernizacji mechanizmów państwowej polityki regionalnej w warunkach decentralizacji administracyjnej i finansowej, opracowane przez autorów monografii, oparte na zastosowaniu funkcjonalnego i synergetycznego podejścia do zarządzania rozwojem regionalnym.

W rozdziale pierwszym dokonano również analizy podejść metodologicznych do oceny skuteczności polityki regionalnej państw członkowskich UE, która to stanowiła podstawę zaproponowanego przez autorów podejścia metodologicznego do oceny skuteczności polityki regionalnej państwa na Ukrainie. Obejmuje ono ocenę istniejącej państwowej polityki regionalnej, ocenę skuteczności polityki w osiągnięciu celów gospodarczych, społecznych, środowiskowych i innych, a także skuteczności władz regionalnych i lokalnych w jej wdrażaniu (na podstawie oceny opinii publicznej). W kontekście proponowanych podejść przeprowadzono analizę skuteczności niektórych instrumentów państwowej polityki regionalnej na Ukrainie.

Autorzy dokonali interesującego porównania wyników przeprowadzonej ankiety eksperckiej przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych w zakresie wykorzystania instrumentów zarządzania z opinią publiczną dotyczącą efektywności władz regionalnych i lokalnych w ramach zarządzania w zakresie mieszkalnictwa i usług komunalnych, rozwoju obszarów miejskich i wiejskich oraz infrastruktury. Badania te ujawniają kluczowe problemy rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych obszarów, stopnie interakcji między władzami lokalnymi a ludnością, dostępność i jakość świadczonych usług publicznych.

Rozdział drugi nt. „Planowanie strategiczne w systemie mechanizmów polityki regionalnej” przedstawia ocenę skuteczności narzędzi planowania strategicznego i wyodrębnia metodologiczne podejścia doskonalenia systemu strategicznego planowania rozwoju regionalnego w zakresie definiowania metodologicznych zasad jego kształtowania, wielopozomowego ukierunkowania w strategiach i ich pomiaru w długoterminowym okresie.

Szczególną uwagę zwraca się na problem planowania przestrzennego. Autorzy widzą rozwiązanie przede wszystkim w aktualizacji istniejących dokumentów z zakresu planowania przestrzennego (generalny plan zagospodarowania Ukrainy, plany zagospodarowania regionu, średniookresowe prognozy i programy krajowe, regionalne i sektorowe, plany zagospodarowania przestrzennego miast) i zapewnienie ich spójności ze strategiami rozwoju regionalnego i lokalnego.

Rozdział trzeci nt. „Programowanie i narzędzia finansowe do wdrażania polityki regionalnej i ocena jej skuteczności” omawia istotę i cechy proponowanej metody „program-cel” oraz oferuje zestaw narzędzi

and the set of tools aimed at the management of the regional development in Ukraine. This chapter also demonstrates the results of the efficiency evaluation with regard to the state financial support of the regional development, including intergovernmental transfers, subsidies and funds of the State Fund for Regional Development. Based on the analysis of the state financial support sources allocated for the regional development, the regions were grouped according to the volumes of funding, which allowed to assess the focus and compliance with the declared principles of the state regional policy.

The assessment of the "program-target" method use for the planning of the budget expenditures and other extra budgetary funds (which aims to improve planning and the assessment of risks in the implementation of the regional target programs) revealed disparities in forming of the budget expenditures at all levels, and helped to assess the risks of underfunding and the implementation failure of the planned measures.

The fourth chapter titled "Mechanism of EU sectoral budget support in the field of the regional policy: the experience of the implementation in Ukraine" presents the study results covering the organisational and institutional features of the EU sectoral budget support mechanism. In particular, it clarifies the principles, objectives and algorithm for the support provision and formulates the proposals for improving the mechanism of the sectoral budget support of the EU at different stages of project implementation.

This part of the monograph also contains the proposals for improving the mechanism of the sectoral budget support in Ukraine (the same as in the EU) at different stages of project realisation: preparation of a project application, submission of project documentation, the choice in the process of a transparent competitive selection, and at the stage of its implementation. The analysis of the financial indicators assessing the implementation of the regional development projects funded from the EU sectoral budget support is carried out in terms of the program directions and the interregional distribution. The analysis allowed the authors to identify the benefits of this mechanism for the implementation of the State Regional Policy and made it possible to outline the possible areas of the cooperation between Ukraine and the EU in the field of regional development.

The fifth chapter titled "Mechanisms for the support for the business development in the regions" focuses on the study of the organisational and economic features of the business sector in the regions of Ukraine and the characteristics of the mechanisms for their regulation. This section presents also the ranking of the regions according to the level of business development and existing business conditions.

It is noteworthy that the authors systematise the possible support mechanisms for the business sector development in the regions, by grouping them according to their functional characteristics

dzi do zarządzania rozwojem regionalnym na Ukrainie. W rozdziale przedstawione są również wyniki oceny efektywności w zakresie wsparcia finansowego państwa na rzecz rozwoju regionalnego, w tym transferów międzyrządowych, subwencji i funduszy Państwowego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Na podstawie analizy źródeł państwowego wsparcia finansowego przeznaczonego na rozwój regionalny, regiony zostały pogrupowane według wielkości finansowania, co pozwoliło ocenić ukierunkowanie i zgodność z zadeklarowanymi zasadami państwowej polityki regionalnej.

Ocena zastosowania metody „program-cel” do planowania wydatków budżetowych i innych funduszy pozabudżetowych (która ma na celu poprawę planowania i oceny ryzyka przy wdrażaniu programów regionalnych) ujawniła zróżnicowanie w kształtowaniu wydatków budżetowych na wszystkich poziomach oraz pozwoliła ocenić ryzyka niedofinansowania i niepowodzenia w wdrożeniu zaplanowanych działań.

W rozdziale czwartym nt. „Mechanizm sektorowego wsparcia budżetowego UE w zakresie polityki regionalnej: doświadczenie wdrażania na Ukrainie” przedstawiono wyniki badań na temat cech organizacyjnych i instytucjonalnych mechanizmu sektorowego wsparcia budżetowego UE. W szczególności wyjaśniono zasady, cele i algorytm udzielania wsparcia, a także sformułowano wnioski dotyczące ulepszenia mechanizmu sektorowego wsparcia budżetowego UE na różnych etapach realizacji projektu.

Ta część monografii zawiera także propozycje poprawy mechanizmu sektorowego wsparcia budżetowego na Ukrainie (tak jak w UE) na różnych etapach realizacji projektu: przygotowanie wniosku projektowego, przedłożenie dokumentacji projektowej, wybór w procesie przejrzystej selekcji konkurencyjnej, jak również na etapie jego wdrażania. Analiza wskaźników finansowych oceniających realizację projektów rozwoju regionalnego finansowanych z sektorowego wsparcia budżetowego UE jest przeprowadzana pod względem kierunków programu i podziału międzyregionalnego. Analiza pozwoliła autorom zidentyfikować korzyści płynące z tego mechanizmu w realizacji państwowej polityki regionalnej i umożliwiła określenie potencjalnych obszarów współpracy między Ukrainą a UE w dziedzinie rozwoju regionalnego.

Rozdział piąty nt. „Mechanizmy wspierania rozwoju biznesu w regionach” koncentruje się na badaniu cech organizacyjnych i ekonomicznych sektora biznesowego w regionach Ukrainy oraz specyfiki mechanizmów ich regulacji. W tej części przedstawiono również ranking regionów według poziomu rozwoju biznesu i istniejących warunków biznesowych.

Warto zauważyć, że autorzy usystematyzowali możliwe mechanizmy wspierania rozwoju sektora biznesowego w regionach, co zostało dokonane poprzez pogrupowanie mechanizmów według ich cech funkcjonalnych, a następnie identyfikację komponentów dla każdej ze zidentyfikowanych grup. W odniesieniu do każdej grupy zostały także opisane bariery w funkcjonowaniu mechanizmów oraz propozycje ich pokonania lub zminimalizowania

and then identifying components for each of the identified groups. With regard to the each group, the authors describe the barriers in the functioning of the mechanisms and the proposals to overcome or minimise them.

The fifth chapter presents furthermore the conceptual principles to improve the mechanisms aimed at the support for the business sector development in the regions of Ukraine. These principles are based on the rules of deregulation and corporate social responsibility, and also help to identify the areas that need improvements in terms of the regulatory mechanisms directed at the entrepreneurial development in the regions of Ukraine. They include improving the infrastructure to support SMEs, the initiation and creation of regional development agencies that will provide assistance in finding business partners in the interregional cooperation, public-private partnerships and other cooperation forms, and the development of institutions meant to train the businesses. This part of the study results in the proposals to improve the efficiency of mechanisms aimed at the business development support in the context of the new regional policy, namely the introduction of diversified approaches to the financial support (e.g. partial repayment of loans in case of the investment projects implementation, the development of micro loans) in the implementation of the regional business support development programmes.

The sixth chapter titled "Mechanisms to manage the regional transport infrastructure development under the decentralisation conditions" highlights the possible innovations to reform the management system aimed at the development of transport infrastructure. A justified redistribution of authority (tied with the available resources) between the governance levels is needed, along with specifying the functions of the regional authorities to manage the infrastructural objects in their regions. The analysis of the financial instruments for the transport infrastructure management at the regional level, and the sources and volumes of financing intended for the construction and repair of roads in the region conducted in this part of the monograph became the basis to identify the existing problems with the financing in this sector and helped to define the measures for the improvement of the road management system and the intensification of the infrastructural development of the regions.

The thorough analysis of the instruments intended for the implementation of the state regional policy in Ukraine carried out by the authors allowed them to determine:

- the strategic priorities for the modernisation of the state regional policy in the context of the ongoing decentralisation reform, in particular: increasing the competitiveness of the regions by mobilising the internal potential of the local communities (including material and non-material assets), consolidating the influence of the different governance levels on a partnership basis and creating mechanisms to

W rozdziale piątym przedstawiono również koncepcje usprawnienia mechanizmów mających na celu wspieranie rozwoju sektora biznesowego w regionach Ukrainy. Opierają się one na zasadach deregulacji i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, a także pomagają zidentyfikować obszary wymagające poprawy w zakresie mechanizmów regulacyjnych ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorczości w regionach Ukrainy. Obejmują one poprawę infrastruktury w celu wspierania MŚP, inicjowanie i tworzenie regionalnych agencji rozwoju, które mają zapewnić pomoc w poszukiwaniu partnerów biznesowych w zakresie współpracy międzyregionalnej, partnerstw publiczno-prywatnych i innych form współpracy oraz rozwój instytucji szkolących przedsiębiorstwa. W tej części opracowania zostały przedstawione propozycje poprawy efektywności mechanizmów wspierających rozwój biznesu w kontekście nowej polityki regionalnej, a mianowicie wprowadzenie zróżnicowanego podejścia do wsparcia finansowego (np. częściowa spłata pożyczek w przypadku realizacji projektów inwestycyjnych, rozwój mikro-pożyczek) we wdrażaniu regionalnych programów rozwoju wsparcia biznesu.

Szósty rozdział „Mechanizmy zarządzania rozwojem regionalnej infrastruktury transportowej w warunkach decentralizacji” wyróżnia możliwe innowacje w zakresie reformy systemu zarządzania ukierunkowanego na rozwój infrastruktury transportowej. Konieczna jest uzasadniona redystrybucja władzy (związana z dostępnymi zasobami) między poziomami zarządzania, a także określenie funkcji władz regionalnych w zakresie zarządzania obiektami infrastruktury w ich regionach. Analiza instrumentów finansowych zarządzania infrastrukturą transportową na poziomie regionalnym, a także źródeł i wysokości finansowania przeznaczonego na budowę i remont dróg w regionie przeprowadzona w tej części monografii stała się podstawą do zidentyfikowania istniejących problemów finansowania w tym sektorze i pomogła zdefiniować środki mające na celu poprawę systemu zarządzania drogami i intensyfikację rozwoju infrastruktury regionów.

Dokładna analiza instrumentów służących realizacji państwowej polityki regionalnej na Ukrainie przeprowadzona przez autorów pozwoliła ustalić:

- priorytety strategiczne dotyczące modernizacji państwowej polityki regionalnej w kontekście trwającej reformy decentralizacyjnej, w szczególności: zwiększenie konkurencyjności regionów poprzez mobilizację wewnętrznego potencjału społeczności lokalnych (w tym aktywów materialnych i niematerialnych), konsolidacja wpływu różnych poziomów zarządzania na zasadzie partnerstwa i tworzeniu mechanizmów włączających społeczności lokalne we wspólne rozwiązywanie problemów rozwoju społeczno-gospodarczego (dotyczących wszystkich poziomów zarządzania administracyjno-terytorialnego), w tym poprzez wdrażanie ukierunkowanych lokalnie projektów rozwojowych;
- sposoby poprawy jakości instytucji zarządzających, które działają na rzecz rozwoju regio-

include the local communities in the cooperative addressing of the socio-economic development issues (concerning all levels of administrative-territorial governance), including the implementation of locally targeted development projects;

- the ways to improve the quality of the managing institutions working towards the regional development through the justified distribution of functions and powers between state, regional and local levels of government, especially in the process of the administrative-territorial reform and the designation of resources, as well as the introduction of the new supervisory institutions as a necessary condition to ensure the achievement of the national interests at the regional and local levels.

In the opinion of Ukrainian scholars, the improvement of the State Regional Policy of Ukraine should be performed along with the fundamental shift from the traditional paradigm of the regional development management (that has been rooted in Ukraine for several decades and assumed the central distribution of the budget funding to the regions) to the structural (sector-oriented) approach, which should aim at the intensification of the local resources utilisation, and the efficient leadership, which would aid in the spread of the modern instruments of project management.

The key improvements that need to take place in Ukraine in terms of the regional development management are as follows (according to the presented research conclusions):

- reducing the role of the currently applied inter-budgetary equalisation instruments and increasing the importance of the regional development incentives;
- expanding the use of the institutional and financial instruments to intensify the international cooperation;
- the introduction of the multilevel strategic planning with the indicative support for the implementation of the state strategy for the regional development, the regional strategies and the local development strategies, which would reflect not only the socio-economic situation in the newly created united territorial communities, but also the efficiency of public authorities;
- the further development of competitive elements in the regional development programming;
- the intensification of the real participation of the regional authorities in establishing the cooperation with businesses in terms of spatial planning, financial incentives and the attraction of investors.

Taking into account the current stage of the decentralisation in Ukraine and the issues tackled in the monograph, it can be stated that the presented theoretical findings and practical solutions are innovative and significant in terms of both the applied research methods and the content of the presented theoretical conclusions and practical proposals.

nalnego, poprzez uzasadniony podział funkcji i uprawnień pomiędzy poziomami: państwowym, regionalnym i lokalnym, zwłaszcza w procesie reformy administracyjno-terytorialnej i desygnacji zasobów, a także wprowadzenie nowych instytucji nadzorczych jako warunek konieczny do zapewnienia realizacji narodowych interesów na poziomie regionalnym i lokalnym.

Zdaniem ukraińskich uczonych poprawa państwowej polityki regionalnej Ukrainy powinna odbywać się przy zasadniczej zmianie tradycyjnego paradygmatu zarządzania rozwojem regionalnym (który został zakorzeniony na Ukrainie przez kilka dziesięcioleci i zakładał centralizowaną dystrybucję środków budżetowych do regionów) na podejście strukturalne (sektorowe), które powinno mieć na celu intensyfikację wykorzystania lokalnych zasobów oraz sprawne zarządzanie, które pomogłoby w rozpowszechnieniu nowoczesnych instrumentów zarządzania projektami.

Kluczowe ulepszenia, które należy wprowadzić na Ukrainie w zakresie zarządzania rozwojem regionalnym, są następujące (zgodnie z przedstawionymi wnioskami z badań):

- zmniejszenie roli obecnie stosowanych instrumentów wyrównywania budżetów i zwiększenie wagi systemu zachęt do rozwoju regionalnego;
- szersze wykorzystanie instrumentów instytucjonalnych i finansowych w celu zintensyfikowania współpracy międzynarodowej;
- wprowadzenie wielopoziomowego planowania strategicznego z indywidualnym wsparciem realizacji państwowej strategii rozwoju regionalnego, strategii regionalnych i strategii rozwoju lokalnego, co odzwierciedlałoby nie tylko sytuację społeczno-gospodarczą w nowo utworzonych zjednoczonych społecznościach terytorialnych, ale także skuteczność władz publicznych;
- dalszy rozwój elementów konkurencyjnych w programowaniu rozwoju regionalnego;
- intensyfikacja rzeczywistego udziału władz regionalnych w nawiązywaniu współpracy z przedsiębiorstwami w zakresie planowania przetrzennego, wykorzystanie zachęt finansowych i pozyskiwanie inwestorów.

Biorąc pod uwagę obecny etap decentralizacji na Ukrainie oraz kwestie poruszone w monografii, można stwierdzić, że przedstawione uzasadnienia teoretyczne i praktyczne rozwiązania są innowacyjne i znaczące. Dotyczy to zarówno zastosowanych metod badawczych, jak i treści przedstawionych wniosków teoretycznych i praktycznych propozycji. Dokładne zbadanie odpowiednich doświadczeń rozwojowych w Polsce w kontekście przeszłych procesów decentralizacji oraz sformułowanie zaleceń dotyczących dostosowania wybranych elementów na Ukrainie wzmacniają możliwość zastosowania proponowanych podejść w praktyce.

Monografia może więc zainteresować osoby zaangażowane w kwestie rozwoju regionalnego i badania procesów decentralizacji w krajach postsocjalistycznych. Wnioski mogą być przydatne dla decydentów

The thorough study of the relevant development experiences in Poland in the context of the past decentralisation processes and the recommendations for the adaptation of selected elements in Ukraine strengthen the possibility to implement the proposed approaches in practice.

Thus, it can be concluded that the monograph may be of interest to those, who are involved in the issues of the regional development and the study of the decentralisation processes in the post-socialist countries. The findings may be of service to the policy makers and authorities of all levels, from the state national and regional to the self-governing regional and local.

i władz wszystkich szczebli, od państwowych na poziomach makro i regionalnym po samorządowe władze regionalne i lokalne.

References/ Literatura:

1. Parliament of Ukraine (2015). [Law of Ukraine "On Principles of State Regional Policy", No 156-VIII, signed 05.02.2015] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19> (in Ukrainian).
2. President of Ukraine (2001). [*Decree of the President of Ukraine "Concept of State Regional Policy"*, No 341/2001, signed 25.05.2001] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341/2001> (in Ukrainian).
3. Shults S. (ed.) (2018). [Mechanisms for implementation of regional policy: evaluation of efficiency and improvement directions], State Institution "Institute of Regional Research named after M.I. Dolishniy of National Academy of Sciences of Ukraine", Lviv, <http://ird.gov.ua/irdp/p20180102.pdf> (in Ukrainian).